

ADJEKTIIVIT

TEORIA: Adjektiivi on kuvaileva sana, joka ilmaisee millainen jokin tai joku on, esimerkiksi *tavallinen, valkoinen, ystävällinen*.

Adjektiivi vastaa siis kysymykseen ”millainen”.

1. Tehtävä: Mikä seuraavista on adjektiivi? Kerro tai alleviivaa.

A. - Hurdan är din stil?	- Min stil är personlig.
- <i>Millainen on sinun tyyli?</i>	- <i>Minun tyylini on persoonallinen.</i>
B. - Hurdant var modet på 90-talet?	- Modet var färgrikt.
- <i>Millaista oli muoti 90-luvulla?</i>	- <i>Muoti oli värikästä.</i>
C. - Hurdana var kläderna då?	- Kläderna var snygga.
- <i>Millaisia vaatteet olivat silloin?</i>	- <i>Vaatteet olivat hyvännäköisiä.</i>
D. - Hurdana var bälten då?	- Bältena var snygga.
- <i>Millaisia olivat vyöt silloin?</i>	- <i>Vyöt olivat hyvännäköisiä.</i>

ADJEKTIIVIEN TEORIAA: Adjektiivilla on 3 muotoa.**En- muoto /
yksikön epämääräinen**fin__
hieno
stor__
*iso***ett-muoto /
yksikön epämääräinen**fint
hieno
stort
*iso***a-muoto /
määräinen**fina
hienot
stora
isot

FIN__

PERUSMUOTO
hieno

FINT

T-MUOTO
hieno

FINA

A-MUOTO
hienot

1. ADJEKTIIVI SUBSTANTIIVIN EDESSÄ – ADJEKTIIVI ATTRIBUUTTINA

TEORIA: ESIMERKKI en fin skola
 hieno koulu

adjektiivi = attribuutti substantiivi= pääsana

A.ADJEKTIIVI + _____MUODOSSA
OLEVA SUBSTANTIIVI (= substantiivin 1. ja 3. muodot), esim. "skola", "hus", "skolor", "hus").

	EN-SUKU	ETT-SUKU
YKSIKÖN EPÄMÄÄRÄINEN	en fin_ skola	ett fint hus
	<i>hieno koulu</i>	<i>hieno talo</i>
MONIKON EPÄMÄÄRÄINEN	fina skolor	fina hus
	<i>hienot koulut</i>	<i>hienot talot</i>

Yksikössä adjektiivi taipuu pääsanansa suvun mukaan: sen mukaan, onko pääsana **en- vai -ett-sukuinen**. Adjektiivi taipuu myös pääsanansa luvun mukaan: onko **pääsana yksikössä tai monikossa**. Pääsanoja yllä olevissa esimerkeissä ovat: "skola" ja "hus" (substantiivin 1. muoto) ja "skolor" ja "hus" (substantiivin 3. muoto).

ESIMERKIT: Vi har en fin skola i Nådendal. Meillä on hieno koulu Naantalissa.
De har ett fint hus på landet. Heillä on hieno talo maalla.
Vi har fina skolor i Finland. Meillä on hienoja kouluja Suomessa.
Finländarna har fina hus i genomsnitt. Suomalaisilla on hienoja taloja keskimäärin.

B.ADJEKTIIVI + _____ MUODOSSA OLEVA

SUBSTANTIIVI (= substantiivin 2. ja 4. muodot, esim. "skolan", "huset", "skolorna", "husen").

	EN-SUKU	ETT-SUKU
YKSIKÖN MÄÄRÄINEN	den fina skolan <i>hieno koulu</i>	det fina huset <i>hieno talo</i>
MONIKON MÄÄRÄINEN	de fina skolorna <i>hienot koulut</i>	de fina husen <i>hienot talot</i>

TÄYDENNÄ:

yksikkö: den + adjektiivin _____-muoto + substantiivin _____ muoto

yksikkö: det + adjektiivin _____-muoto + substantiivin _____ muoto

monikko: de + adjektiivin _____-muoto + substantiivin _____ muoto

De, det ja de ovat määräisiä artikkeleita.

De = "se"

Det = "se"

De = "ne"

ESIMERKIT: Jag har precis köpt en ny munkjacka och ett nytt bälte.

Minä olen juuri ostanut uuden hupparin ja uuden vyön.

Jag behöver en ny keps till den nya munkjackan.

Minä olen ostanut uuden lippiksen uuteen huppariin.

C. OMISTUSSANA + ADJEKTIIVI + SUBSTANTIIVI

1. Min nya dator gick sönder.

Minun uusi tietokoneeni meni rikki.

2. Lärarens randiga tröja är snygg.

Opettajan raidallinen paita on hienonnäköinen.

3. Ditt intressanta mejl

Sinun mielenkiintoinen meilisi.

4. Leenas blommiga kläder är söta.

Leenan kukalliset vaatteet ovat söpöjä.

SÄÄNTÖ: TÄYDENNÄ!

OMISTUSSANA + ADJEKTIIVIN ____-MUOTO + SUBSTANTIIVIN 1.

TAI 3. MUOTO

.....

D.DEN HÄR, DET HÄR (TÄMÄ) + ADJEKTIIVI + SUBSTANTIIVI

DE HÄR (NÄMÄ) + ADJEKTIIVI + SUBSTANTIIVI

DEN DÄR, DET DÄR (TUO) + ADJEKTIIVI + SUBSTANTIIVI

DE DÄR (NUO) + ADJEKTIIVI + SUBSTANTIIVI

Det här ljusa rummet i den här gamla bostaden är verkligen mitt drömsälle i hela världen. Tämä valoisa huone tässä vanhassa asunnossa on todellakin unelmapaikkani koko maailmassa.

De här nya datorerna var dyra. Nämä uudet tietokoneet olivat kalliita.

SÄÄNTÖ: TÄYDENNÄ!

Den här / det här + adjektiivin _____-muoto + substantiivin 2. muoto

De här + adjektiivin _____-muoto + substantiivin 4. muoto

Den där / det där + adjektiivin _____-muoto + substantiivin 2. muoto

De där + adjektiivin _____-muoto + substantiivin 4. muoto

KERTAUS:

Adjektiivin a-muoto ----- aina monikossa

----- den, det ja de jälkeen

----- omistussanan jälkeen, esim.

min, mitt, Kalles, Ullas, vems....

liten – litet – små

liten, litet = **pieni** (yksikkö) små = **pienet** (monikko)

1. Jag har **en** liten **bil**.

Min bil är liten.

Minulla on pieni auto.

Minun autoni on pieni.

2. Jag har **ett** litet **rum**.

Mitt rum är litet.

Minulla on pieni huone.

Minun huoneeni on pieni.

3. Lisa har **små** händer. Också hennes fötter är små.

Liisalla on pienet kädet. Myös hennes jalkansa ovat pienet.

4. Kalles **små** leksaker ligger på golvet.

Kallen pienet leikkikalut ovat lattialla.

LILLA **pieni** => **yksikkö**

- **den / det** + **lilla** + substantiivin 2. muoto (yksikkömuoto)

Den lilla bilen och **det** lilla rummet är mina.

(se) Pieni auto ja (se) pieni huone ovat minun.

- **omistussana** + **lilla** + substantiivin 1. muoto (yksikkömuoto)

eli genetiivi

Vems lilla cykel är det här?

Kenen pieni pyörä on tämä?

Kaspers lilla cykel

Kasperin pieni pyörä

Min lilla dator

Minun pieni tietokoneeni

SMÅ = pienet

De + **små** + substantiivin 4. muoto (monikkomuoto)

De små bilarna och **de** små rummen är mina.

(Ne) Pienet autot ja **(ne)** pienet huoneet ovat minun.

Omistussana

eli genetiivi + **små** + substantiivin 3. muoto (monikkomuoto)

Vems små cyklar är de här?

Kenen pieniä pyöriä ovat nämä?

Kaspers små cyklar

Kasperin pienet pyörät

Mina små datorer

Minun pienet tietokoneeni

.....

2A. Adjektiivi predikatiivina eli adjektiivi pääsanan ja vara (*olla*) sekä bli-verbien (*tulla joksikin*) jälkeen

pääsana (substantiivi) + vara / bli + adjektiivi (= predikatiivi)

Bilen	är	fin.
Auto	on	hieno.

ESIMERKIT: 1. Bilen är fin.
Auto on hieno.

2. Huset är fint.
Talo on hieno.

3. Cyklarna är fina.
Polkupyörät ovat hienoja.

→ Predikatiivina adjektiivi taipuu pääsanan luvun (yksikkö/monikko) ja suvun (en/ett) mukaan.

2B. Pronomini + bli- tai vara-verbi + predikatiivi (adjektiivi)

Subjekti => esim. kuka tuli iloiseksi? => Minä tulin iloiseksi.

(pronomini verbi: adjektiivi (=predikatiivi)

pääsanana) vara tai bli

1. Jag blev glad__ över ditt brev. JAG en -sukuinen, yksikkömuotoinen

Minä tulin iloiseksi kirjeestäsi. (Minä ilahduin kirjeestäsi.)

2. Allt var nytt för oss.

Kaikki oli uutta minulle. ALLT ett-sukuinen, yksikkömuotoinen

3. Alla var trötta efter den långa skoldagen.

Kaikki olivat väsyneitä pitkän koulupäivän jälkeen. ALLA monikkomuotoinen

Pronomini subjektina ja adjektiivi bli- / vara-verbin jälkeen => Adjektiivi noudattaa pronominin sukua (en tai ett) ja lukua (yksikkö tai monikko).

SÄÄNTÖ: TÄYDENNÄ!

Ihmistä tarkoittavat pronominit ovat _____-sukusia.

Asioita tarkoittavat pronominit ovat _____-sukuisia.

EPÄSÄÄNNÖLLISYYSKSIÄ ADJEKTI- VIN TUNNUSMUODOIS-

— pitkä painollinen vokaali lyhenee ett-suvussa ja päätteeksi tulee -tt	ny fri	nytt fritt	nya fria	uusi vapaa
— yksitavuisten d- tai t-loppuisten pitkä vokaali lyhenee ett-suvussa ja päätteeksi tulee -tt	god het	gott hett	goda heta	hyvä kuuma
— d katoaa ett-suvussa	hård ond	hårt ont	hårda onda	kova paha
— ett-suku samanlainen kuin perusmuoto	<u>kort</u> <u>privat</u>	<u>kort</u> <u>privat</u>	<u>korta</u> <u>privata</u>	lyhyt yksityinen
— e katoaa määräisestä muodosta ja monikosta el-, en- ja er-loppuisista	enkel	enkelt	enkla	yksinker- tainen
en-loppuisista katoaa myös n ett-suvussa	vacker	vackert	vackra	kaunis
sekä m että a katoavat monikossa	öppen	öppet	öppna	avoin
— n katoaa ett-suvussa	gammal	gammalt	gamla	vanha
— m kahdentuu määräisessä muodossa ja monikossa	sann dum ensam	sant dumt ensamt	sanna dumma ensamma	tosi tyhmä yksinäinen

SA

oikeinkirjoitus!

blå	blått	blåa	sininen
grå	grått	gråa	harmaa
röd	rött	röda	punainen
glad	glatt	glada	iloinen
hård	hårt	hårda	kova
vild	vilt	vilda	villi
<u>EN</u>	<u>EIT</u>	<u>MONIKKO</u>	
perusmuoto			
↓	↓	↓	
galen	galet	galna	hullu
intressant	intressant	intressanta	mielenkuntoinen
säker	säkert	säkra	varma

Källa: Galleri grammatik & Lektion ruotsin
kielioppi

TAIPUMATTOMAT ADJEKTIIVIT

Joillakin adjektiiveilla on vain yksi muoto eli ne ovat taipumattomia.

Tällaisia ovat monet adjektiivit, jotka päättyvät esimerkiksi kirjaimiin -a, -e ja -s.

bra	hyvä	stilla	hiljainen
extra	ylimääräinen	ähta	aito
fel	väärä	öde	autio
fjärran	kaukainen	norra	pohjoinen
gammaldags	vanhanaikainen	östra	itäinen
gratis	ilmainen	södra	eteläinen
gyllene	kultainen	västra	läntinen
kul	kiva	högra	oikeanpuoleinen
lagom	sopiva	vänstra	vasemmanpuoleinen
nära	läheinen	medeltida	keskiaikainen
prima	ensiluokkainen	nutida	nykyinen
stackars	parka, raukka	framtida	tuleva

esim.

Södra Finland

Etelä-Suomi

Vänstra ögat
vasen silmä

Anton är en nära vän till mig.

Han bor i ett gammaldags hus i södra Finland.

Han drömmer om att få resa till fjärran länder.

Anton on minun läheinen ystäväni.

Hän asuu vanhanaikaisessa talossa

Etelä-Suomessa.

Hän unelmoi saavansa matkustaa kaukasiin maihin.

en gammaldags skola vanhanaikainen koulu
gammaldags skolor vanhanaikaiset koulut

Verbeistä muodostetut -ande ja -ende-päätteiset adjektiivit (partisiipit) eivät taivu.

spännande
leende

jännittävä
hymyilevä

en spännande film jännittävä elokuva
ett spännande spöke jännittävä kummitus
spännande filmer jännittävät elokuvat

Verbeistä muodostettujen adjektiivien (partisiippien) viimeinen muoto voi päättyä -e-kirjaimen.

⇒ AD-päätteiset adjektiivit, esim. lyckad

EN-SUKU
intresserad
lyckad

ETT-SUKU
intresserat
lyckat

MONIKKO/MÄÄRÄINEN
intresserade
lyckade

kiinnostunut
onnistunut

en lyckad resa onnistunut matka
ett lyckat prov onnistunut koe

lyckade resor onnistuneet matkat
Resan var lyckad. Matka oli onnistunut
Resorna var lyckade. Matkat olivat onnistuneita.

3. ADJEKTIIVIN VERTAILUMUODOT

Positiivi:	kaunis	<i>vacker, vackert, vackra</i>
Komparatiivi:	kauniimpi	<i>vackrare</i>
Superlatiivi(n lyhyt muoto):	kaunein	<i>vackrast</i>

1. luokka

POSITIIVI	KOMPARATIIVI	SUPERLATIIVIN LYHYT MUOTO	
rik	rikare	rikast	rikas
rolig	roligare	roligast	hauska
läcker	läckrare	läckrast	herkullinen
långsam	långsammare	långsammast	hidas

HUOM!: EPÄSÄÄNNÖLLISYYKSIÄ 1. LUOKAN TAIVUTUKSEEN SEURAAVALLA SIVULLA!

ADJEKTIIVIN VERTAILUMUODOT

1.

Epäsäännöllisyyksiä:

- painottoman lopputavun e häviää päätteen edeltä

enkel	enklare	enklast	yksinkertainen
trogen	trognare	trognast	uskollinen
vacker	vackrare	vackrast	kaunis

- lyhyen vokaalin jäljessä m kahdentuu

dum	dummare	dummast	tyhmä
långsam	långsammare	långsammast	hidas

- adjektiivilla nära on poikkeuksellinen taivutus

nära	närmare	närmast	läheinen
------	---------	---------	----------

ADJEKTIIVIN VERTAILUMUODOT

2. luokka

POSITIIVI	KOMPARATIIVI	SUPERLATIIVIN LYHYT MUOTO	
låg	lägre	lägst	matala
lång	längre	längst	pitkä
trång	trängre	trängst	ahdas
ung	yngre	yngst	nuori
grov	grövre	grövt	karkea
hög	högre	högst	korkea

3. luokka

POSITIIVI	KOMPARATIIVI	SUPERLATIIVIN LYHYT MUOTO	
bra/god	bättre	bäst	hyvä
dålig	sämre	sämst	huono
gammal	äldre	äldst	vanha
liten	mindre	minst	pieni
ond	värre	värst	paha

3.luokka jatkuu

en äldre gård	<i>vanhempi piha, tila</i>	ett äldre hus	<i>vanhempi talo</i>
den äldre gården	<i>(se) vanhempi piha</i>	det äldre huset	<i>(se) vanhempi talo</i>
äldre gårdar	<i>vanhemmat pihat</i>	äldre hus	<i>vanhemmat talot</i>
de äldre gårdarna	<i>(ne) vanhemmat pihat</i>	de äldre husen	<i>(ne) vanhemmat talot</i>

4. luokka

POSITIIVI	KOMPARATIIVI	SUPERLATIIVIN LYHYT MUOTO	
exotisk, -t, -a	mera exotisk, -t, -a	mest exotisk, -t, -a	eksoottinen
komisk, -t, -a	mera komisk, -t, -a	mest komisk, -t, -a	koominen
givande	mera givande	mest givande	antoinen
leende	mera leende	mest leende	hymyilevä
intresser/ad, -at, -ade		mest intresser/ad, -at, -ade	
	mera intresser/ad, -at, -ade		kiinnostunut
lyck/ad, -at, -ade	mera lyck/ad, -at, -ade	mest lyck/ad, -at, -ade	onnistunut

Kun komparatiivi on muodostettu **mera**-sanalla, varsinainen adjektiivi taipuu normaalisti pääsanansa mukaan:

en mera begåvad <u>pojke</u>	lahjakkaampi <u>poika</u>
ett mera begåvat <u>barn</u>	lahjakkaampi <u>lapsi</u>
mera begåvade <u>pojkar</u>	lahjakkaampia <u>poikia</u>

Huom!

De är **mera** **intresserade** av teater än vi. He ovat **kiinnostuneempia** teatterista kuin me.

Det är **ett** **mera** **praktiskt** system. Se on **käytännöllisempi** järjestelmä.

ADJEKTIIVIEN VERTAILUMUODOT

	KOMPARATIIVIN PÄÄTE	SUPERLATIIVIN PÄÄTE	
1. ryhmä:	-are	-ast	kaikki muut paitsi ryhmien 2–4 adjektiivit
2. ryhmä:	-re	-st	opeteltava ulkoa
3. ryhmä:	-re	-st	opeteltava ulkoa
4. ryhmä:	mera	mest	-isk, -ande/-ende, -ad -päätteiset adjektiivit

Lähteet / källor:

Lukion ruotsin kielioppi
Galleri Grammatik
KS